

กระแสเกาหลีกับการส่งออกวัฒนธรรมแดนกิมจิ

ละครและภาพยนตร์เกาหลีที่กำลังมาแรงในไทย ทำให้เมื่อวันที่ 14 มีนาคม กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้จัดการสัมมนาการศึกษากระแสความนิยมเกาหลีกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรมของไทย มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาหลายท่าน รวมถึงคุณสุรชัย เสนศรี กรรมการผู้จัดการ จีเอ็มเอ็ม อินเตอร์เนชันแนล ซึ่งมองว่า ภาพยนตร์และละครเป็นสิ่งที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ธุรกิจบันเทิงเกาหลีได้ โดยเฉพาะหลังจากปี 2534 ซึ่งภาครัฐและภาคเอกชนเกาหลีได้ร่วมพลังสนับสนุนการส่งออกวัฒนธรรมเกาหลีอย่างเต็มที่

แม้คุณสุรชัยมองว่าเกาหลีได้โตเร็วเกินไป ทำให้ฐานธุรกิจบันเทิงไม่แน่น เมื่อเทียบกับญี่ปุ่นที่เรียนรู้จากสหรัฐหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่กระแสคั้งเกาหลีขณะนี้ก็ทำให้ไทยสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ เพราะทำให้เราเห็นกลยุทธ์ในการทำธุรกิจบันเทิง โดยมีภาครัฐบาลสนับสนุนอย่างจริงจัง วุฒิสมาชิกเกาหลีได้ถึงขนาดบินมาผลักดันหรือส่งเสริมด้านนี้เป็นประจำในไทย ทั้งยังใช้งบประมาณภาครัฐส่งศิลปินมาร่วมงานเทศกาลต่างๆ นอกจากนั้น การต่อยอดโดยอาศัยความนิยมภาพยนตร์เป็นทุนเดิม ก็เป็นที่น่าสนใจ อย่างละครเรื่องแดจังกึม ที่นอกจากจะโด่งดังจนคนดูติดกันงอมแงมในไทยแล้ว ยังกระตุ้นให้คนไทยสนใจเรียนการทำอาหารเกาหลี หรือเดินทางไปตามรอยแดจังกึมถึงเกาหลีได้

ไม่ใช่ไทยประเทศเดียวที่คั้งไคล้ละครเกาหลี แต่ประเทศอื่นในเอเชีย อย่างจีน ญี่ปุ่น ฮองกง มาเลเซีย หรือเวียดนาม ก็ถูกกระแสละครแดนกิมจิครองใจเช่นกัน คุณสุรชัยเล่าว่าละครเกาหลีเข้าไปบุกตลาดเวียดนามตั้งแต่ 10 ปีที่แล้ว ทำให้ปัจจุบันละครเกาหลียึดหัวหาดในเวียดนามไปเรียบร้อยแล้ว ทั้งที่เวียดนาม ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านอาเซียนด้วยกัน ควรเป็นตลาดที่ไทยน่าจะเข้าไปบุก ดังนั้น หากไทยไม่นำสิ่งที่เรียนรู้จากกระแสคั้งเกาหลี มาพัฒนาวงการบันเทิงต่อไป จะถือว่าเป็นการเสียเวลาเปล่า

ด้านดร.ดำรง ฐานดี ผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งศึกษาเรื่องเกาหลีตลอด 25 ปีที่ผ่านมา แสดงความเห็นว่าการแสวงหาเกาหลีที่กำลังระบอบไปทั่วโลกในขณะนี้ เป็นความพยายามทั้งของภาครัฐและเอกชนเกาหลีที่ช่วยกันผลักดันกระแสให้แพร่ออกไป โดยเฉพาะหลังวิกฤติการเงินเอเชียปี 2540 ที่เกาหลีได้แปรวิกฤติเป็นโอกาสด้วยการผลักดันอุตสาหกรรมหนัก เน้นส่งรถยนต์ ชิพคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

ดร.ดำรงชี้ว่ารัฐบาลเกาหลีมีบทบาททั้งการให้กู้เงินหรือช่วยขาย เห็นได้จากช่วงแรกที่ละครเกาหลีเข้ามาฉายทางโทรทัศน์ในไทยนั้น โฆษณาแทบไม่มีด้วยซ้ำ แต่ท้ายเรื่องจะขึ้นว่า "การท่องเที่ยวเกาหลี" แสดงว่ารัฐบาลเกาหลีต้องส่งเงินมาให้การท่องเที่ยวเกาหลี เท่ากับเป็นการผลักดันตัวเองให้ดัง

นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยเกาหลี ซึ่งเปิดการเรียนการสอนภาษาไทย ก็มีมีส่วนช่วยส่งเสริมด้านนี้เช่นกัน จนอาจเรียกว่าเกาหลีส่งเสริมอุตสาหกรรมของตัวเองกันอย่างเป็นระบบในทุกภาคส่วน ทั้งคนเกาหลียังมีสปิริตที่มุ่งมั่นในการทำสิ่งต่างๆ ให้ได้ และต้องทำให้ดีกว่าเป้าหมาย ปัจจัยเหล่านี้ผสมผสานกันจนทำให้ละครเกาหลีประสบความสำเร็จทั้งในฮ่องกง ได้วัน และจีน โดยประเทศเหล่านั้น กระแสละครเกาหลีมาแรงที่สุดในรอบ 25 ปี ขณะที่ในญี่ปุ่น ละครเรื่อง "เพลงรักในสายลมหนาว" ซึ่งแสดงนำโดยพระเอกสุดหล่อ เบยองจุน ก็โด่งดังทะลุจอ

อย่างไรก็ตาม เมื่อการรุกของวัฒนธรรมต่างชาติในรูปของละครหรือภาพยนตร์ เข้าไปยังประเทศต่างๆ มากขึ้น ภาครัฐบางแห่งก็เริ่มส่งสัญญาณว่าไม่อยากให้เข้ามาครอบงำมากเกินไป

กระนั้น คุณคิม อิล ฮวน เลขาธิการเอกอัครราชทูตวัฒนธรรม สถานทูตเกาหลี กล่าวว่ากระแสเกาหลีไม่ได้เป็นวัฒนธรรมของสังคมใดสังคมหนึ่งอีกต่อไป แต่ถือเป็นพิพิภพแห่งเชิงพาณิชย์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัยของเอเชีย ที่ถูกรอบงำมานานโดยตะวันตก การที่วัฒนธรรมเกาหลีได้รับความนิยมน่าจับพลันในเอเชีย ถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ เพราะ

ภูมิภาคนี้ถูกครอบงำมานาน โดยวัฒนธรรมอเมริกัน ขณะที่กระแสเกาหลีก็ก่อให้เกิดกระแสใหม่ในเอเชีย รวมถึงก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมด้วย

คุณคิดชี้ว่ากระแสเกาหลีไม่ได้ตามรอยวัฒนธรรมร่วมสมัยตะวันตก แต่คำนี้หรือปรับให้เข้ากับความรู้สึก-ค่านิยมของเอเชีย บางคนตีความกระแสเกาหลีแคบๆ ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของเกาหลี ซึ่งไม่ได้พัฒนาการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจุบันชาวเอเชียได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้สึกกันเมื่อได้ฟังเพลง หรือชมภาพยนตร์เกาหลี อาจเป็นเพราะเป็นเรื่องประจวบเหมาะที่สปิริตของกระแสเกาหลีที่กำลังดำเนินอยู่นี้ เกิดขึ้นในโลกยุคไซเบอร์หรือการสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้มีอำนาจจับใจผู้ชม และสามารถแลกเปลี่ยนความรู้สึกข้ามชาติกันได้

คุณคิดมองไกลถึงขั้นว่าการที่คนเอเชียดูแลคนเอเชียด้วยกันเอง อาจนำไปสู่โอกาสในการสร้างประชาคมวัฒนธรรมเอเชียในสักวันหนึ่ง

ด้านคุณพันธุ์เมธ ฌ ระนอง ผู้จัดการฝ่ายการตลาด องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาหลีประจำประเทศไทย กล่าวว่าทางองค์การทำการแลกเปลี่ยนเชิงวัฒนธรรมสองทางตลอด เพื่อไม่ให้เกิดกระแสด้าน ขณะนี้องค์การกำลังจะไปเปิดสำนักงานที่เอสพลานาด โดยใช้ชื่อว่า โครเรียน พลาซ่า และจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม เช่น อาจจัดฉายภาพยนตร์ หรือสอนทำอาหาร และมีห้องรวมภาพดาราให้คนทั่วไปได้เข้าไปถ่ายรูป

แม้กระแสเกาหลีเพิ่งมาเฟื่องฟูในไทย แต่กระแสไทยมาแรงมากและได้รับความนิยมมาระยะหนึ่งแล้ว ไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมอันดับ 3 ของเกาหลี ด้วยจำนวนคนเกาหลีที่เข้ามาเที่ยวไทยกว่า 1 ล้านคน โดยเฉพาะหนุ่มสาวที่นิยมมาดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ที่ภูเก็ต นอกจากนั้น อาหารไทยยังเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนรวมถึงดาราเกาหลี ถึงขนาดต้องเข้าคิวรอ ในทางกลับกัน จำนวนคนไทยที่ไปเที่ยวเกาหลีมีเพียง 1 แสนกว่าคน

คุณพันธุ์เมธเล่าถึงการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของเกาหลี ว่าจังหวัดคังวันโดเป็นจังหวัดแรกที่ทำให้สิทธิละครเข้าไปถ่ายทำเน้นการท่องเที่ยว ซึ่งเรื่องที่เขาไปถ่ายทำคือเรื่อง "เพลงรักในสายลมหนาว" ความสำเร็จของละครเรื่องนี้ทำให้จังหวัดคังวันโดต้องเปิด

สนามบินนานาชาติเพิ่ม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ไปตามรอยสถานที่ถ่ายทำ แต่แม้มีนักท่องเที่ยวนิยมไปชมความงามกันมาก เกาหลีก็ระวังไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปทำลายวิถีชีวิตเดิมของผู้คน

ขณะที่คุณสุรศักดิ์ สรรพพิทักษ์เสรี เลขานุการสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ กล่าวว่าลักษณะธรรมชาติของคนเกาหลีคือมีความมุ่งมั่นสูง เมื่อมุ่งมั่นทำอะไรแล้ว จะทำอย่างจริงจัง อย่างสหภาพพันธ์เกาหลี (โคฟิก) ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ มีสคูลวิดีโอ และละครสั้น ใช้งบปีละ 1,800 ล้านบาท ในการทำโครงการส่งออกหนังไปทั่วโลก ทั้งยังมีโรงเรียนสอนภาพยนตร์ มีเนชันแนล สตูดิโอ หรือสตูดิโอถ่ายฉากของประเทศต่างๆ ในช่วงเวลาต่างๆ ทั้งยังมีหอพักเจ้าหน้าที่ เรียกได้ว่าแค่หิ้วกระเป๋าพร้อมกระเป๋าเข้าไปก็สามารถสร้างหนังได้ 1 เรื่อง

ท้ายสุด รศ.ดร. โชติชัย เจริญงาม จากสถาบันเอไอที ซึ่งเคยเดินทางไปเกาหลีเพื่อศึกษาโมเดลความสำเร็จในการผลักดันกระแสเกาหลี แสดงความเห็นว่าการคิด การทำงานอย่างเป็นระบบ และการผลักดันในทุกภาคส่วน ทำให้แม้กระแสนิยมละครเกาหลีอาจจางลงในอนาคต เหมือนกระแสอื่นๆ ที่มาแล้วหายไป แต่ก็อาจมีกระแสหรือคลื่นลูกอื่นจากเกาหลีเข้ามาในไทยอีก เช่น สินค้าต่างๆ หรือโทรศัพท์

ที่มา : http://65.55.40.7/att/GetAttachment.aspx?file=35ed3c80-15fa-40ab-bffc-e5ef54f00bf0.mht&ct=bWVzc2FnZS9yZmM4MjI_3d&name=VGhlIEtydW5ndGhlcCB0dXJha2lqIHdlYiBzaXRILm1odA_3d_3d&inline=0&rfc=0&empty=False&imgsrc=&hm_login=marinda_ka&hm_domain=hotmail.com&ip=10.12.138.8&d=d5468&mf=0&hm_ts=Mon%2c%2014%20Sep%202009%2002%3a07%3a09%20GMT&hm_ha=01_7c0fc7ca4fe78936b9ceb398a5e34ee6f1be0dadffea207c8478f6e7cf8d77e7&oneredir=1

กรุงเทพมหานครกิจ วันจันทร์ที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2550